

ES ELSEVIER SENIOREN NIEUWSBRIEF

NIEUWSBRIEF 64

Stevige discussie tijdens jaarvergadering VGEO

Juridische procedure tegen Elsevier-directie nog niet uitgesloten

Behoort een juridisch procedure tegen de directie van Reed Elsevier Nederland tot de mogelijkheden? En zo ja wanneer en door wie? Kernvragen tijdens de goed bezochte algemene ledenvergadering van de VGEO op 16 april jl. in Nijkerk. Voorzitter Henny Wijnands lag onder vuur over de vervulde en nog te vervullen rol van de VGEO inzake de pensioenkortingen. Zij week daarbij niet af van haar mening dat de VGEO tot nog toe al het mogelijke deed om kortingen te voorkomen.

De voorzitter concludeerde dat de VGEO en het fondsbestuur een heftig jaar achter de rug hebben. Zij verduidelijkte dat de voor dit jaar doorgevoerde korting niet meer kon worden herroepen vanwege de eisen die de Nederlandsche Bank aan fondsen stelt. De vraag rees of de VGEO niet alsnog een juridische procedure in gang kan zetten nu het bestuur van SPEO opnieuw in overleg is met de werkgever over een ingrijpende andere en individuele pensioenregeling voor nieuwe werknemers. De voorzitter waarschuwde dat volgens een juridisch adviseur een procedure de VGEO circa €100.000 zal kosten. Deze zou drie jaar kunnen duren en waarschijnlijk geen resultaat opleveren. Volgens VGEO-lid Erik Ekker zou € 50.000 voldoende zijn. VGEO-lid Gerard Meeuwissen schrok van opmerkingen als: "Het wordt niks en we hebben geen middelen." Hij vond dat 500 leden toch €50.000 moeten kunnen opbrengen voor

een juridische procedure tegen REN. De penningmeester gaf aan dat VGEO dit bedrag op basis van gereserveerde fondsen zelf ook nog kan opbrengen. Bij nader inzien leek het de aanwezigen verstandiger voorlopig aan het pensioenfondsbestuur het voortouw te geven voor een mogelijke juridische procedure. De VGEO kan zich daar dan bij aansluiten.

Geen historisch besef

Henny Wijnands memoreerde het recente gesprek dat zij en secretaris

Chris Ankersmit hadden met de directie van Reed Elsevier Nederland. "We moeten helaas constateren dat er geen historie meer in het bedrijf is. Geen directie die nog mensen kent die er gewerkt hebben, geen besef van de geschiedenis van het oude Elsevier dat wij kennen, noch zelfs kennis over de fusie, geen idee van hoe hard er gewerkt is om het vele geld dat er nu uitkomt, tot stand te kunnen brengen. Dat wordt op het eigen conto geschreven, niet op dat van ons," aldus Wijnands. "De directie staat voor de mensen die er nu werken, dat zij hun banen behouden en dat Reed Elsevier Nederland blijft meegaan in de markt," was haar conclusie. VGEO-lid Ger van der Veen twijfelde of de voorzitter voor VGEO staat of voor Reed Elsevier. "Uiteraard sta ik voor de VGEO maar het is duidelijk dat het Nee van Reed Elsevier Nee blijft," aldus Henny Wijnands. VGEO-lid Tilly de Wilde - Sijpestein merkte op dat prikacties helpen hoe klein ook.

Actiecomité

Vorig jaar riep tijdens de jaarvergadering een groepje VGEO-leden een actiecomité in het leven. Zij vonden dat de VGEO een duidelijker protest moest laten horen tegen het

Snapshots van VGEO-leden tijdens de algemene ledenvergadering.

beleid van de werkgever. Tijdens de ledenvergadering bleek dat deze actiegroep, waarvan VGEO-bestuurslid Henk van der Rijst de coördinatie tijdelijk op zich nam, niets had ondernomen. Voormalig VGEO-bestuurslid Tilly de Wilde - Sijpestein verweet de VGEO dat zij in deze haar coördinerende rol had verzaakt. VGEO-voorzitter Henny Wijnands was van mening dat het actiecomité zelf initiatief had moeten nemen. Een niettemin gezamenlijk gedragen actie vond vervolgens plaats op 24 april tijdens de aandeelhoudersvergadering van Reed Elsevier in Amsterdam (lees het uitgebreide verslag hiervan op pagina 3)

vervolg pag.2 >

Covers: "Als SPEO opgeheven moet worden, is dat prima"

Aan het slot van zijn uiteenzetting over het beleggingsbeleid van SPEO refereerde directeur Fokko Covers aan de mogelijkheid dat SPEO (onder druk van omstandigheden en werkgever? red) kan worden opgeheven. Daarover zei hij: „Als SPEO opgeheven moet worden, is dat prima. Ik zit er niet voor mezelf." Niettemin was er ook reden tot vreugde. VGEO-voorzitter Henny Wijnands bood hem namelijk een boeket bloemen aan wegens zijn 20-jarig jubileum bij Elsevier.

IN DIT NUMMER

Geen spijt Fokko Covers	2	COR stemt tegen	5
Commissarissen onde vuur	3	Wij zijn boos!	6
Verantwoordingsorgaan	3	Nic van Rossum: Dwars in ruste	7
Erik Ekker	4	Speo - jaarverslag	8

COMMENTAAR

Hoe heeft dit kunnen gebeuren?

Een meer gestelde vraag. Vaak komt er geen goed antwoord op. In dit geval ook niet. Hoe kon het gebeuren dat twee achtereenvolgende jaren het bestuur van ons pensioenfonds te elfder ure door de directie met een kluitje in het riet werd gestuurd? Twee pensioenkortingen waren het gevolg. „Dit mag niet nog eens gebeuren!” waarschuwde onlangs het Verantwoordingsorgaan dat de gang van zaken controleerde en evalueerde. We zijn op alles voorbereid. Datzelfde voornemen had de raad van deelnemers een jaar geleden ook al. Dit raadsbestuur mocht toen, met de nodige aandrang, onder geheimhouding kennis nemen van gespreksverslagen. Die handelden over het plaatsgevonden en nog plaats te hebben pensioenvoerleg tussen de directie en het fondsbestuur. Het mocht niet baten. Is er eigenlijk wel sprake geweest van onderhandelingen met de directie? Ik denk het niet. Het was meer een uitwisseling van kennelijk onverzoonbare standpunten. Geen onderhandelingsruimte dus. De macht was aan de sterkste, in dit geval een directie die zich onverzettelijk opstelt. Al dan niet gesouffleerd en gecontroleerd vanuit het hoofdkantoor in Londen. „Onderhandelen is iets bespreken met het doel tot een overeenkomst te komen”, las ik in een verklarend woordenboek. Die overeenkomst is er nog steeds niet. De nieuwe pensioenregeling moet voor de poorten van de hel worden weggesleept. Misschien lukt het met hulp van de Centrale Ondernemingsraad en de vakbonden nu wel. De top in Londen zal er in elk geval niet blij mee zijn dat die „Damned Dutchmen” nu een CAO-blokkade hebben opgeworpen waar ze niet omheen kunnen.

Waarschuwing

Er is een aanzienlijke kans dat de dekkingsgraad van het pensioenfonds eind van dit jaar weer te laag uitpakt onder de gewenste 104,2%. De waarschuwing komt uit onverdachte bron: SPEO zelf. Het heeft te maken met strengere regelgeving die de dekkingsgraad met 3% gaat drukken. Bovendien dreigt in september de levensverwachting weer te worden opgeschroefd door het Actuariële Genootschap. Houdt een verbeterend economisch klimaat deze terugval tegen? Of alsnog een bijstorting door de werkgever? We hopen op het eerste en wanhopen voorlopig over het laatste.

Harry Nijhuis

HOOFDREDACTIE: Harry Nijhuis **REDACTIE:** Ton Boogers
EINDREDACTIE: Ben Brouwer **VORMGEVING:** Jos Wachelder
BIJDRAGEN: Nic van Rossum, Hildegund Spaargaren
REDACTIEADRES: Veenweg 21a, 7055 BP Heelweg, Tel.: (0315) 24 14 72
E-MAIL: harwil@planet.nl **WEBSITE:** www.vgeo.nl

VRAGEN OF MEDEDELINGEN? Als er veranderingen optreden, bijvoorbeeld door verhuizing of overlijden, kunt u dit kenbaar maken bij onze penningmeester Ben Brouwer, Bastinglaan 54, 7006 EL Doetinchem. Tel.: (0314) 333528 E-mail: penningmeester@vgeo.nl
 Voor zaken betreffende bestuur en organisatie kunt u contact opnemen met Chris Ankersmit Asterlaan 32, 2111 BJ Aerdenhout. Tel.: (023) 5246042 E-mail: chrisankersmit@planet.nl

vervolg van pag.1

SPEO-directeur: Geen spijt dat beleggingen zijn uitbesteed

SPEO-directeur Fokko Covers zette tijdens de jaarvergadering uiteen hoe het beleggingsbeleid van het fonds zich sinds 2007 heeft ontwikkeld. Dit vooral omdat hij zich had gestoord aan de negatieve column van Nic van Rossum in de vorige ES Nieuwsbrief over het SPEO-beleggingsbeleid van de afgelopen jaren. Het spijt hem niet dat SPEO zijn beleggingen heeft uitbesteed.

Covers nam het jaar 2007 als vertrekpunt. SPEO koos toen namelijk voor het, door Nic van Rossum gehekeld, uitbesteden van haar beleggingen. SPEO was hiertoe volgens de SPEO-directeur gedwongen door veranderende beleggingsomstandigheden en heeft daar geen spijt van. Als veranderingen noemde hij de overgang van een vaste rekenrente naar een lagere en wisselende marktconforme rente. Om die schommelingen op te vangen, moest er voor 60% van het vermogen rentedekking plaatsvinden. Om dit als voorheen door één eigen specialist te laten doen zou te kwetsbaar zijn geweest volgens hem.

Ongelukkig vertrekpunt

Achteraf bleek het jaar 2007 een ongelukkig vertrekpunt voor dit nieuwe beleid. Immers vanaf 2008 ging het bergafwaards met de economie. SPEO verloor 40% op haar aandelen. Verder herinnerde Covers aan de gevolgen van de al eerder doorgevoerde premie-vakantie in 2000 en 2001. Daarna was de premie bovendien betrekkelijk laag en steeg van 0% naar uiteindelijk 17%. Als die premievakantie niet had

Fokko Covers: „Geen spijt”

plaatsgevonden zou SPEO nu een 15% hogere dekkingsgraad hebben gehad, concludeerde Covers. Niettemin wist SPEO op zijn aandelen in de afgelopen 20 jaar een rendement van rond de 6% te behalen. Hij herinnerde er aan dat de AEX het na 2008 slechter deed dan Dow Jones. SPEO belegde internationaal, wat goed uitpakte. Verder wees hij er op dat een defensief beleggingsbeleid werd afgedwongen door de Nederlandsche Bank.

Over de slechte dekkingsgraad van SPEO zei hij dat deze steeg met 20%. Daarvan is wel 12% afkomstig uit de 54 miljoen euro storting door de werkgever en de inmiddels doorgevoerde pensioenkortingen.

Mandaten slecht

Hij noemde ook onderdelen die slecht of minder goed uitpakten in het fondsbeleid. Zo bleek de kostendekkende premie ontoereikend. Verder werd de renteafdekking verminderd. Uitgesproken slecht noemde hij de actieve mandaten die aan vermogensbeheerders wa-

LIDMAATSCHAP EN CONTRIBUTIE VGEO-leden betalen jaarlijks € 14,- contributie. Een vrijwillige verhoging van deze bedragen wordt zeer op prijs gesteld. Contributie s.v.p. overmaken op postrekening 100802 t.n.v. Vereniging van Gepensioneerden Elsevier-Ondernemingen, Doetinchem. Nadere informatie Ben Brouwer Tel.: (0314) 333528 E-mail: penningmeester@vgeo.nl

DE VOLGENDE NIEUWSBRIEF VERSCHIJNT SEPTEMBER 2014.
 KOPIJ MOET UITERLIJK 22 AUGUSTUS BINNEN ZIJN.

ELSEVIER SENIOREN NIEUWSBRIEF
ES NIEUWSBRIEF

ren gegeven. Die zijn veranderd in passieve mandaten. De hoeveelheid bedrijfsobligaties wordt terug gebracht van 70% naar 30%. Maar ook het beleggen in vastgoed is SPEO de afgelopen jaren slecht gekomen. In 2007 werd voor 60 miljoen euro deelgenomen in twee niet-beursgenoteerde Europese vastgoedfondsen. Het rendement was met -27% zeer teleurstellend. Medio 2013 is besloten om het vastgoedfonds in vijf jaar gefaseerd af te bouwen.

Spontane handtekeningenactie

Tijdens de VGEO-ledenvergadering stond een spontane handtekeningenactie. Deze is bedoeld om het pensioenfonds te ondersteunen bij een eventuele juridische procedure tegen de directie. De handtekeningen gingen naar het pensioenfondsbestuur. In een begeleidende brief ondersteunt de VGEO van harte een juridische actie die leidt tot een evenwichtige behartiging van de belangen van Reed-Elseviergepensioneerden.

Nieuw verantwoordingsorgaan van start

Namens de gepensioneerden stelden vier personen zich kandidaat voor het nieuwe verantwoordingsorgaan van het pensioenfonds. Omdat er maar plaats is voor drie vonden verkiezingen plaats. De VGEO sprak geen voorkeur uit omdat ze alle vier goed gekwalificeerde VGEO-leden vindt. Uiteindelijk zijn naar rato van uitgebrachte stemmen gekozen: Erik Ekker, Jeroen Hogendorp en Pim van Dokkum.

Het dagelijks fondsbestuur legt verantwoording af aan een uit acht leden bestaande verantwoordingsorgaan. Hierin zitten naast de drie gekozen gepensioneerden, vier werknemers en één vertegenwoordiger namens de werkgever. De wet stelt dit laatste niet als eis maar het fonds stemde hiermee in.

Van de gepensioneerden bracht 28% zijn stem uit. Een goed re-

sultaat vergeleken met de 22% die namens de werknemers hun vertegenwoordigers kozen. Sinds 1 juli jl. is dit nieuwe medezeggenschapsorgaan de opvolger van de deelnemersraad. Het fondsbestuur dient voor dit nieuwe orgaan dus ook verantwoording af te leggen. Deze nieuwe bestuursstructuur werd opgelegd door de Wet Versterking Pensioenbestuur. Het lijkt geen verbetering vergeleken met de oude deelnemersraad. Die had namelijk op bepaalde onderdelen ook instemmingsrecht. Maar alle instemmingsrechten zijn door staatssecretaris Klijnsma opgeheven. Een andere beperking die het ministerie van sociale zaken doorvoerde is dat het aantal bestuursleden namens de gepensioneerden niet meer dan een kwart mag bedragen van het totale aantal bestuursleden. Daarmee verandert er overigens niets aan de vertegenwoordiging van gepensioneerden in het fondsbestuur. VGEO-lid Jaap Kuipers vertegenwoordigt hierin wederom de gepensioneerden met als plaatsvervanger Henk van der Rijst. SPEO koos voor een paritair bestuur. Daarin zijn zowel de werkgever, werknemers als gepensioneerden vertegenwoordigd.

Tijdens de laatste (201ste) vergadering van de deelnemers raad in Amsterdam werd ook afscheid genomen van voorzitter Jan van der Geer.

Als waardering voor zijn jarenlang bewezen diensten ontving hij naast de nodige flessen wijn een oorkonde uit handen van secretaris Frans Lekkerkerker.

VGEO-leden met de actieflyers "Elsevier shame on you" die zij uitdeelden aan aanwezige aandeelhouders

Commissarissen onverzettelijk onder vuur van VGEO-leden

VGEO-leden legden commissarissen van Reed Elsevier het vuur aan de schenen tijdens de aandeelhoudersvergadering in april. Ze deelden ook flyers uit met de tekst "Elsevier Shame on you". Zo konden ze hun gram over de pensioenkortingen kwijt. Maar de Britse voorzitter Anthony Habgood bleef onverbiddelijk.

VGEO had alle leden de mogelijkheid geboden deel te nemen aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van Reed Elsevier op 23 april jl. Een zevental leden gaf hieraan gehoor.

De bedoeling was dat zij hier hun protest lieten opklinken tegen de halsstarrige houding van de directie van Reed Elsevier Nederland die twee pensioenkortingen niet probeerde te voorkomen.

Incomplete jaarrekening

Veel vragen en opmerkingen werden geplaatst. Daarop gaf voorzitter Anthony Habgood meestal geen rechtstreeks antwoord. VGEO-lid Tilly de Wilde-Sijpesteijn merkte op dat de jaarrekening incompleet is en onvoldoende inzicht verstrekt aan aandeelhouders. Deze kan daarom niet worden vastgesteld, stelde Tilly. Zij wees er daarbij op dat de jaarrekening niet voorziet in

een noodzakelijke extra storting bij het Nederlandse pensioenfonds om de kortingen in 2013 en 2014 ongedaan te maken. Bovendien is niet gezorgd voor voldoende fondsen als de door Reed Elsevier gewenste individuele pensioenregeling in 2014 wordt doorgevoerd. Albert Niekamp betichtte het bedrijf van contractbreuk. In zijn arbeidsovereenkomst staat dat hij levenslang een waardevast pensioen ontvangt. Hij kondigde aan de mogelijkheden van een rechtsgang te onderzoeken.

De Engelsman Habgood benadrukte dat Reed Elsevier in Nederland niet verplicht is tot bijstorting. "Dit betekent niet dat wij een discriminerend personeelsbeleid voeren. We respecteren de landelijke wetgeving." Hij herinnerde ook aan de €54.000.000 die de directie de afgelopen jaren in het pensioenfonds stortte. "Dit is voldoende geweest."

Erik Ekker: "Blijf niet met rug naar pensioenfonds staan"

VGEO-lid Erik Ekker hield tijdens de aandeelhoudersvergadering van Reed Elsevier een uitvoerig pleidooi. Hij riep de directie op niet met de rug naar het pensioenfonds te blijven staan. Hieronder zijn integrale tekst.

"Reed Elsevier heeft wederom prachtige resultaten behaald en de aandeelhouders zijn zeer goed bediend met een koersgroei van 42% naar een niveau van boven de 15 euro, dat in meer dan tien jaar niet werd gehaald. Een contant dividend van 660 miljoen euro werd uitgekeerd en omdat nog eens voor 726 miljoen euro aandelen werden ingekocht, was er een aanzienlijke toename van de winst per aandeel. Bravo, en complimenten voor de CEO en zijn team. Maar ook voor de werknemers en voormalige werknemers die dit succes hebben gerealiseerd en daarvoor de basis hebben gelegd. Deze fraaie prestatie vindt zijn neerslag in het beloningsverslag dat een toename met 9,3 miljoen euro laat zien van het vermogen van de heer Engstrom, met zijn basissalaris, jaarbonus, pensioenbijdrage van de werkgever, optie-uitoefening en definitief geworden toekenning van aandelen. Een heel mooi bedrag en ongetwijfeld verdient.

Erik Engstrom de man van 9,3 miljoen

Genant

Nu wil het geval dat dit bedrag vrijwel gelijk is aan het bedrag dat het Nederlandse pensioenfonds van de onderneming nodig had om de korting deze maand van de pensioenaanspraken met 1,4% te vermijden. Daarvan zouden circa 1.900 werknemers, 1.600 gepensioneerden en 5.000 gewezen deelnemers hebben geprofiteerd. Tezamen met de 3,3% korting in 2013 en het gemis van inflatie/indexering de afgelopen jaren, hebben de Nederlandse gepensioneerd-

den van het concern inmiddels een inkomensderving van circa 10%. Hoe in het oog springend en gênant als je dat vergelijkt met de beloning van de CEO en de waardetoeename voor aandeelhouders over dezelfde periode. Waar de een, mede dankzij de inspanningen van de ander een meevaller heeft van miljoenen, moet die ander van zijn doorsnee pensioentje van 20.000 euro nog eens 2.000 euro inleveren. En is er dan niemand in deze board die daar een streep durft te trekken, die zegt: hier doe ik niet meer aan mee, daar verbind ik mijn naam niet aan.

'Social' is vervallen

Tijdens de aandeelhoudersvergadering vorig jaar, die adequaat zijn verwoord in de notulen van die vergadering, herhaalde de heer Duncan in reactie op mijn opmerkingen dat de onderneming nog niet bereid was additionele middelen aan het Nederlandse pensioenfonds toe te zeggen. Het management zou de ontwikkelingen gedurende 2013 blijven volgen om dan te beoordelen of verdere actie nodig zou zijn. Welnu, die actie was nodig, maar het bedrijf deed niets. Vorig jaar was het al niet anders. Bijna alsof de board wil zeggen: 'Sorry, but we don't care!'

Het jaarverslag bevat een corporate responsibility-verslag van negen pagina's. De gebruikelijke Engelse benaming voor dergelijke duurzaamheidsverslagen is CSR oftewel corporate social responsibility. Reed Elsevier heeft echter het woord 'social' laten vallen. Dat zou kunnen verklaren waarom de onderneming zich geen zorgen maakt over pensioenkortingen in Nederland. Maar Reed Elsevier onderscheidt zich daarmee in negatieve zin van de andere grote Nederlandse beursgenoteerde bedrijven, waaronder Philips, Aegon en Shell, die wel aanzienlijk extra stortingen in hun Nederlandse pensioenfondsen hebben gedaan, om de toekomst daar-

van zeker te stellen bij de voorbereiding van nieuwe regelingen met minder risico's voor de werkgever. Zij realiseren zich dat de reputatie van hun bedrijf op de arbeidsmarkt ook gediend is met zorg voor oud-medewerkers als stakeholders.

Toon sociale gezicht

Reed Elsevier behoort tot de sterkste Nederlandse bedrijven. Haar Nederlandse pensioenfonds hoort tot de zwakste. Dat klopt niet, temeer omdat de slechte positie van het fonds is ontstaan in een periode waarin Reed Elsevier het fonds onvoldoende professioneel had voorzien van gekwalificeerde bestuurders die bovendien onvoldoende onafhankelijk waren van het bedrijf. Mede namens de vereniging van gepensioneerde oud medewerkers van het bedrijf dring ik er daarom nogmaals met klem bij de board op aan niet langer met de rug naar haar Nederlandse pensioenfonds te gaan staan. Toon ons uw sociale gezicht!"

"Julie moeten je ernstig zorgen maken of de pensioenfondsen in de toekomst nog wel kunnen indexeren."

Ton Rolvink,
bestuurslid ABP

Overheid heeft beet

De overheid aasde al langer op de 1000 miljard euro pensioenfondsgelden. Ze wil graag dat de fondsen met een deel van dat geld de economie aanzwengelen. Het punt is echter dat fondsen geen liefdadigheidsinstellingen zijn. Hun geld moet, met zo min mogelijk risico's, geld opbrengen. En juist ook onder druk van overheidsmaatregelen worden die vermogensbeheerders steeds zwaarder. Fondsen investeren al zo'n 14% in eigen land. Volgens de sector is dat al meer dan op grond van spreiding van risico en rendement logisch is. Niettemin kreeg de overheid toch een vinger tussen de pensioenkluisdeur. Er is een Nederlandse Investeringsinstelling opgericht. Een soort bank van lening voor het midden- en kleinbedrijf maar ook lagere overheden en woningcorporaties. Zowel grote pensioenfondsen als verzekeraars en enkele banken participeren hierin.

Gebruik elektronisch middelen door ouderen

De overheid wil het gebruik van elektronische hulpmiddelen bij ouderen stimuleren vanwege het langer thuiswonen. De Secretaris generaal van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft gevraagd of de ouderenorganisaties hierin het voortouw willen nemen. Dat wordt momenteel bestudeerd.

Minister Blok voor Wonen en Rijksdienst en staatssecretaris Van Rijn van VWS zonden de Tweede Kamer een agenda inzake het langer zelfstandig wonen van ouderen. Hun plan richt zich op het stimuleren van regionale samenwerkingsverbanden. Met als doel het onderzoek en de realisatie voor wonen en zorg dicht bij de mensen en hun buurt te brengen. Er is een team aangesteld om de regio's op weg te helpen.

Al jaren wordt ouderen voorgehouden dat het bij langer thuis wonen belangrijk is gebruik te maken van moderne hulpmiddelen voor communicatie en zorg, ook in huis. De ouderenorganisaties vinden het positief dat nu ook de regering inziet dat zij verantwoordelijkheid hebben bij de uitvoering van de besluiten om ouderen langer thuis te laten wonen.

Ondernemingen willen geen tegenvallers meer betalen

Ondernemingen willen niet langer de rekening betalen voor tegenvallende beleggingsrendementen van pensioenfondsen, het feit dat mensen ouder worden dan verwacht, of een lage rentestand. Wat dat betreft is Reed Elsevier niet de enige multinational die hier vanaf wil. Het Financieel Dagblad berekende dat Nederlandse ondernemingen, vaak multinationals, inmiddels zeker € 3 miljard in pensioenkassen stortten om niet langer op te hoeven draaien voor tegenvallers. Een soort afkoopsom.

De crisis maakte zichtbaar dat de kosten voor ondernemingen fors op kunnen lopen als het economisch tegenzit. De bedrijven moesten meer premies betalen en in veel gevallen ook geld bijstorten om de dekkinggraad op het vereiste niveau te krijgen. In het geval van SPEO weigerde de directie dit de laatste twee jaar door geen geld bij te storten. Met twee kortingen als gevolg. Bovendien willen bedrijven de pensioenvoorziening van hun balans verwijderen. Internationale boekhoudregels schrijven sinds een paar jaar voor dat ondernemingen de pensioenverplichtingen op hun balans moeten zetten als ze risico lopen. Deze voorziening kan fors fluctueren zonder dat de ondernemingen daar direct invloed op hebben. Dat vinden ze vervelend.

Een flinke bruidsschat

Werknemers staan echter niet zomaar toe dat ze meer risico gaan lopen. Hier gaan doorgaans stevige onderhandelingen aan vooraf. In het geval van SPEO maakt dit ook deel uit van de onderhandelingen met de directie van Reed Elsevier. In veel gevallen moet een bedrijf een flinke bruidsschat aan het pensioenfonds meegeven, zodat er in ieder geval genoeg geld in de pot zit om de reeds opgebouwde pensioenen uit te keren. Zo stortte ING bijna € 1 miljard in het pensioenfonds en Philips € 600 miljoen. Ook zullen werknemers via hun ondernemingsraden flinke werkgeverspremies proberen af te dwingen.

Wat vindt u daar nou van?

Niet gestemd maar wel vertrouwen in medezeggenschap

Plausibele redenen om niet te stemmen voor het nieuwe Verantwoordingsorgaan van SPEO komen uit deze interviews naar voren. Daar staat tegenover dat ook wie niet stemde zo'n belangenbehartiger wel belangrijk vindt als stem namens de gepensioneerden..

Mevr. M.D.J.T. Barendrecht-de Bot, Zwijndrecht

"Ik ben weggeweest en dacht nog snel voor mijn vertrek het formulier in te vullen. Je staat er wat ver van daan en kent de mensen niet. Uit hun motivatie moet je opmaken of ze je ideeën representeren. Je kent ze niet uit het werkproces. De één heeft meer enthousiasme dan de ander. Wie zou voor mij de geschikte persoon zijn? Komen ze met de directie in gesprek? Wij zijn alweer gekort, ik ben in de laatste jaren al meer dan 10% aan inkomen achteruit gegaan. Hoop echt dat ze bij de directie iets kunnen bereiken."

T.A. Boer, Haarlem

"Ik heb gestemd. Ik weet niets van dat nieuwe orgaan af, dat laat ik aan de leden van de organen over. Ik vind het ingewikkeld, wil mij er niet in verdiepen. Ik heb dus

gestemd, daarvoor heb je nu juist deze organen."

Mevr. M.van Dort-van der Pels, Beuningen

"Ik heb de brief van SPEO ontvangen, er was geen stembiljet bij. Ik had wel mee willen stemmen, was later aan mijn aandacht ontsnapt. Ik vind het een bijzonder goed orgaan, ze moeten alles in het werk stellen, om de pensioenen goed te houden. Ik was op de jaarvergadering van de VGEO en heb ook de petitie ondertekend. Er moet goed gezorgd worden wat de pensioenen aangaat ook voor de mensen, die na ons komen. Ik heb alle vertrouwen in de gekozen leden van het orgaan."

A.A. Manten, Breukelen

"Ik heb niet gestemd. Ik zit wat op afstand van het pensioengebeuren. Mijn vrouw is in een verpleegtehuis, wat zorgen met zich mee brengt. Dit beïnvloedt mijn leven, andere zaken gaan langs me heen. Ik heb de brief gezien, maar ben er niet aan toe gekomen. Ik ben toch wat teleurgesteld. Het concern trekt zich van de Nederlandse werknemers terug. Ik zou dat willen uitvinden, maar kom er niet aan toe. Ik heb ook de jaarvergadering van de VGEO over geslagen."

De interviews zijn gehouden op 6 juni 2014 door Hildegund Spaargaren

Ondernemingsraad Reed Elsevier stemt niet in met nieuwe pensioen-regeling

De Centrale Ondernemingsraad van Reed Elsevier Nederland stemt niet in met de individuele DC-pensioenregeling voor nieuwe werknemers die de werkgever haar heeft voorgelegd. Daarmee schaart de COR zich achter eerdere kritiek op deze regeling van het pensioenfondsbestuur en de Raad van deelnemers. Het wachten is op een reactie van de directie op deze afwijzing.

In de voorgestelde individuele regeling blijft de directie het antwoord op veel vragen en problemen schuldig. Zoals de consequenties van zo'n regeling voor het fondsvermogen en onder meer de uitkeringen voor gepensioneerden. Tijdens een informeel gesprek met de VGEO liet de COR al eerder weten te staan voor een nieuwe pensioenregeling die recht doet aan zowel actieven als gepensioneerden. De directie kondigde haar instemmingsverzoek een half jaar geleden al aan. Waarschijnlijk werd de vertraging veroorzaakt doordat de werkgever deze onaangename hobbel op weg naar een nieuwe pensioenregeling liever omzeilt. De werkgever kan echter

geen nieuwe pensioenregeling instellen zonder instemming van de COR. De COR heeft hierbij een onontbeerlijke rugdekking van de vakbonden. Pensioen maakt namelijk deel uit van de arbeidsvoorwaarden en dat kan een werkgever niet eigenmachtig veranderen. Bovendien beschouwt de raad van deelnemers, nu het verantwoordingsorgaan, zich ook als een hierbij betrokken gesprekspartner. Deze opvatting wordt door de vakbonden gedeeld. De directie bleek bereid tot een informeel onderhoud met de raad van deelnemers. Dit is echter van de hand gewezen omdat hieraan van directiewege geen voorstel inzake de nieuwe pensioenregeling

verbonden was. De vakbonden zijn nadien geïnformeerd dat de directie weigert met de raad te overleggen.

Individuele regeling

De REN-directie wil voor nieuwe werknemers een zogenoemde IDC-regeling. Dit is een individuele regeling. De werkgever stort de pensioenpremie in een persoonlijke pensioenpot voor de werknemer. Dit geld kan naar vrije keuze belegd worden. Iemand kan dit bij zijn pensionering omzetten in een lijfrente. Die premies komen dan dus niet meer terecht bij het pensioenfonds. Met als nadelig gevolg dat het oude Elsevier-pensioenfonds dan alleen voort bestaat voor de huidige actieven en gepensioneerden. Hier schuilt echter nog een addertje onder het gras. Ook bestaande werknemers mogen overstappen naar zo'n IDC-regeling. Dat zou een groot probleem voor SPEO worden, want de premiestorting in het fonds loopt dan nog sneller terug. Belangrijke motieven voor de werkgever om dit zo te doen, is geldbesparing en het uitsluiten van financiële risico's.

ALS U DIT MAAR WEET

Drie Nederlandse pensioenfondsen besloten onlangs zich te vestigen in België. Eén van de redenen zou zijn dat de eisen aan bestuurders van pensioenfondsen hier minder hoog zijn...

Ook bonusmoe? Pensioenfonds Zorg en Welzijn wil af van de rianten bonussen die aan externe vermogensbeheerders worden betaald. In 2012 was dit fonds daar 193 miljoen euro aan kwijt.

Er komt een meldpunt voor kleine pensioenfondsen, verzekeraars en banken die zich benadeeld voelen door De Nederlandsche Bank ten opzichte van grotere fondsen. Initiatiefnemer is voorzitter Pieter Lakeman van de Stichting Onderzoek Bedrijfs Informatie (SOBI)

De Engelse regering wil het Nederlands pensioenstelsel deels overnemen, meer gebaseerd op collectiviteit. Tot voor de regering Thatcher kende Engeland een soortgelijk pensioensysteem. Daarna werd overgegaan naar een meer privaat stelsel dat zoals nu blijkt de Engelsen toch niet zo goed is bevallen.

Protest op Facebook ging niet door

Het voornemen om het pensioenbeleid van Reed Elsevier aan de kaak te stellen via Facebook gaat niet door. Het drietal dat deze kar wilde trekken: voormalige VGEO-bestuursleden Jan de Waal, Tilly de Wilde-Sijpestein en huidig bestuurslid Harry Nijhuis zagen hier vanaf. De reden is dat de VGEO aan deze actie niet haar naam wil verbinden.

Een meerderheid van de VGEO-bestuursleden kwam tot dit besluit. Daarom had het drietal er geen zin meer in om een facebookpagina op te zetten en te onderhouden. Het ongenoegen over dit besluit komt tot uitdrukking in de ingezonden brief op deze pagina.

Tegenargumenten

De argumenten die het VGEO-bestuur hanteert voor afwijzing zijn in hoofdlijnen de volgende: "Laat de mensen die moeten onderhandelen (SPEO en de COR) zo goed mogelijk hun werk kunnen doen. Dat is voor hen toch lastiger met een (door ons) geïrriteerde directie tegenover zich. Op dit moment valt er voor ons niets te behalen, we kunnen alleen hinderen en kunnen de actievoerders niet of nauwelijks voeden. Laten we ons kruit droog houden voor als het echt nodig is". Het lijkt dus nog denkbaar dat later alsnog een facebookactie plaatsvindt gesteund door de VGEO. Bijvoorbeeld als de directie van Reed Elsevier Nederland en het pensioenfonds elkaar dit jaar wederom niet kunnen vinden. Maar de actievoerders vrezen dat het dan weer te laat zal zijn, en een nieuwe korting wederom onontkoombaar en onomkeerbaar is. Daarom zou er nu al druk op de ketel gezet moeten worden vinden zij.

< Ingezonden brief >

Een morele verplichting

Op de Algemene Ledenvergadering van VGEO in april 2013 was de stemming opstandig.

Naast het vele jaren uitblijven van indexatie werden in het voorjaar van 2013 de pensioenen met 4.1% verlaagd. Dit vanwege de slechte beleggingsresultaten van SPEO en de rentedaling, waardoor het dekkingspercentage tot 84% was verlaagd. Pogingen om deze financiële aderlating te compenseren vanuit het Reed Elsevier concern leidden tot weinig resultaat.

Tijdens de vergadering werd een actiecomité opgericht welke aan de slag ging - helaas zonder het beoogde resultaat. Want zoals de Elsevier Senioren Nieuwsbrief van december 2013 meldde: *Directie Reed Elsevier tot niets meer bereid*. Op de Algemene Ledenvergadering van 2014 barstte de storm wéér los. Pensioenen werden weer verlaagd: ditmaal met 1.4%. Er moest actie worden ondernomen om dit miljarden bedrijf te bewegen aan haar Hollandse gepensioneerden te denken. Immers: naast de financiële tekort speelt een discriminerende factor een grote rol. De wetgeving in Engeland en ook in de USA verplichten bedrijven om bij pensioentekorten bij te storten. De Nederlandse wetgeving verplicht dit niet.

Maar.... naast de wettelijke verplichting is er ook nog zo iets als de morele verplichting. En dat laatste lapt de directie van Reed Elsevier aan zijn laars. Een aantal gepensioneerden (waaronder één VGEO bestuurslid) toog in april van dit jaar naar de aandeelhoudersvergadering en heeft daar zijn bezwaren aan de directie van RE over-

gebracht. Deze bezwaren zijn overgekomen - of ze ook aangekomen zijn in het rechtvaardigheidsgevoel van de directie betwijfelen we: vooralsnog zijn ze tot niets meer bereid. Enkel hebben het plan geopperd dat de VGEO via de social media (Facebook) deze onrechtvaardigheid en halsstarrigheid van RE naar buiten brengt. Dit om na de aandeelhoudersvergadering de druk op de ketel te houden en RE regelmatig te confronteren met ons ongenoegen. Door de VGEO is dit initiatief afgewezen - zij wil hier niet bij betrokken worden.

U, de gepensioneerden, treffen dus naast een onwillige RE directie ook een VGEO bestuur aan dat zijn vingers niet wil branden. Mag ik dan in alle gemoede afvragen: waar hebben we het VGEO nog voor?

Toen de VGEO werd opgericht hebben de toenmalige bestuursleden zich erg sterk ingezet voor de belangen van de gepensioneerden, en hebben tevens gepleit voor een juridisch fonds voor de VGEO. Hun instelling en inspanning verdient nog steeds veel waardering.

In de statuten (artikel 2.1 en 2.2 i) staat vermeld dat de VGEO de belangen van gepensioneerden behartigt. Maar dat doet de VGEO in dit geval niet. In Elsevier Senioren van April 2014, is onze voorzitter hier duidelijk over: Als er dan mensen zijn die een andere weg willen bewandelen dan staat ze dat vrij, maar dat wil niet zeggen dat wij moeten uitvoeren wat zij willen doen. Mag ik me dan wéér afvragen: waar hebben we de VGEO nog voor?

Wij zijn hier boos en teleurgesteld over!!

Jan de Waal en Tilly de Wilde - Sijpesteijn

Nic van Rossum: Dwars in ruste

Socialistische bureaucratie in Frankrijk kent geen grenzen

Als je, zoals ik, het grootste deel van het jaar in een land als Frankrijk woont, begin je je als vanzelf te verdiepen in de Franse politieke cultuur. Dat land wisselt elke vijf jaar van presidentskleur, meestal omdat de zittende president zich in de loop van zijn ambtstermijn

bij de kiezers onmogelijk maakt. Maar het beleid verandert nauwelijks. De politieke elite (en het ambtenarencorps dat de dienst uitmaakt) is links, ook wel 'progressief' genoemd, en laat dus haar huig naar de almachtige vakbondswind hangen, ongeacht de kleur van de president.

Die vakbonden houden elke wijziging van de arbeidsverhoudingen tegen en verlustigen zich in zoveel mogelijk regeltjes die de arbeidsmarkt volledig klem zetten en het vrij ondernemerschap frustreren. De voorbeelden zijn legio. Het is zonneklaar dat zodoende elke potentiële economische groei in de kiem wordt gesmoord. Een beleid dat in wezen zo conservatief is als de pest.

In andere West-Europese landen zijn er ook wel socialistische fundamentalisten die geloven dat de samenleving maakbaar is en dat de belofte van De Internationale, dat alle mensen gelukkig gemaakt kunnen worden wanneer er van bovenaf maar genoeg gestuurd wordt, in vervulling zal gaan. Maar nergens is dat waanidee zo diep geworteld als in de Franse politieke elite.

Een voorbeeld: begin deze eeuw schrok een Franse minister zich een hoedje toen twee van zijn neefjes verdronken in een particulier zwembad. Dat druiste in tegen zijn principe dat de overheid de taak heeft geluk te bevorderen; dus elke vorm van verdriet dient te voorkomen. Dus gaf hij zijn ambtenaren opdracht regels te ontwerpen voor beveiliging van particuliere zwembaden. Die ambtelijke commissie componeerde een minutieuze wet van tig pagina's met voorschriften omtrent beveiliging van zwembaden in het algemeen en van particuliere piscines in het bijzonder. Naar keuze: een met veiligheidssloten uitgerust hek om het zwembad met alleen verticale spijlen, anders zouden kleuters er wel eens overheen kunnen klimmen. Ook een beveiliging met radar- of laserstralen is toegestaan, met een straal op 70 cm hoogte, maar ook een op 20 cm. Anders zouden peuters er wel eens onderdoor kunnen kruipen. De wet laat niets aan het

toeval over. Een afdekking mag ook, maar die moet sterk genoeg zijn om een mens te kunnen dragen en een overkapping moet voorzien zijn van solide sloten. Eerst waren de openbare w.o. campingzwembaden aan de beurt. Twee jaar later moesten ook de eigenaars van particuliere zwembaden er aan geloven. Aan alles was gedacht door de gespecialiseerde ambtenaren. Alleen niet aan het feit dat er vijftigmaal meer Franse kinderen verdrinken in de zee, in rivieren en in meren dan in zwembaden. Stel je voor zeg: dan zou de overheid miljarden kwijt zijn om langs de tienduizenden kilometers rivier- en meeroevers en de 3000 km zeestrand hekken of alarminstallaties te plaatsen. En je weet: een socialist geeft graag geld uit, als het maar van een ander is. Geen mens kwam op het idee om het probleem van kinderverdrinking te bestrijden met verplicht schoolzwemmen.

Het aardige met de Franse bureaucratie is, dat handhaving en controle van weer een nieuwe wet verwatert op het moment dat een nieuwe ambtelijke commissie nieuwe voorschriften heeft bedacht die de onderbemande politie moeten bezighouden. Het gebod om twee alcoholcontrole-blaaspijpjes in je auto te hebben is nooit serieus ingevoerd of gecontroleerd (al hebben miljoenen Fransen die dingen met de nodige moeite aangeschaft) evenals de wegwerkershesjes die in de auto verplicht zijn.

Het onzinnigste zijn echter de regels op de arbeidsmarkt. Werkgelegenheid scheppen door lossere ontslagregels etc. daar komt het niet van. Alle aandacht is gericht op behoud van arbeidsplaatsen: verouderd, onrendabel of niet. Ondernemers die iets nieuws bedenken worden aan alle kanten tegengewerkt. Voorbeeld: een slimme ondernemer zag een gat in de markt op het gebied van internetaankopen. Die worden vaak bezorgd op momenten dat de bestellers niet thuis zijn. De ondernemer richtte in het hele land afhaalcentra op waar de internetklanten hun bestelling van 's-morgens vroeg tot 's-avonds laat kunnen afhalen. Dit tot grote ergernis van de vakbonden van winkelpersoneel. Inmiddels is een wet in voorbereiding om afhaalcentra tot 'winkels' te verklaren, waar de winkelsluitingswet voor geldt, zodat niet meer buiten vastgelegde tijdstippen kan worden afgehaald. Een ondernemer treffen in het hart van zijn innovatieve idee, je moet er maar opkomen.

Reacties: n.van.rossum@wanadoo.fr

Financiële weetjes uit SPEO- jaarverslag

*Het pensioenfonds had in 2013 nog 1897 actieve deelnemers. Iets meer vrouwen dan mannen. De gemiddelde leeftijd was 44 jaar. Het aantal gewezen deelnemers benadert de 5000. Het aantal pensioengerechtigden bedraagt 1674. Terwijl het aantal werknemers bij Reed Elsevier gestaag afneemt groeit het aantal gepensioneerden ook gestaag.

*Er werd voor 19.429.000 euro aan pensioenen uitgekeerd. Iets meer dan in 2012 (18.653.000 euro)

*Het fonds haalde over 2013 op de beleggingen een rendement van 3,4%. Dit leverde een positieve bijdrage van 3,3% aan de dekkingsgraad. Het vijfjaars gemiddelde rendement sinds 2009 bedroeg 8,8%. Dit ligt iets onder het elders vergelijkbare (benchmark) rendement.

*Het beleggingsresultaat bedroeg 22.535.000 euro. Dit was aanzienlijk minder dan in 2012 (65.904.000 euro)

*Het fondsvermogen nam in 2013 toe tot 738 miljoen euro (708 miljoen euro in 2012)

*De uitvoeringskosten van het fonds bedroegen 1.405.000 euro (2012 1.331.000 euro) Deze kosten worden door de onderneming

gedragen. Uitgaande van alle deelnemers in het fonds komt dit per hoofd neer op 165 euro.

*Het door SPEO ontvangen bedrag aan pensioenpremies van werkgever en werknemers nam iets af. In 2013 bedroeg dit 28.283.000 euro (28.532.000 euro in 2012). De deelnemers droegen hierin bij 5.418.000 euro, de werkgever 12.642.000 euro plus voor de laatste maal als extra bijdrage 9.600.000 euro. Dit laatste in het kader van het nu afgelopen korte termijnherstelplan.

*De beleggingskosten van het fonds, die zij zelf draagt, bedroegen 2.675.000 euro. Dit komt neer op 0,36% van het belegd vermogen. SPEO halveerde daarmee haar beleggingskosten sinds 2012. Die bedroegen toen namelijk nog 5.545.000 euro. Dat kwam neer op 0,81% van het belegd vermogen.

*Met de onlangs doorgevoerde pensioenkorting van 1,4% spaart SPEO 9.948.000 euro uit.

*Het bekende: De één zijn dood is de ander zijn brood" is ook van toepassing op het pensioenfonds. In 2013 overleden 57 deelnemers. Daardoor viel 8.474.000 euro vrij. Dat was 2.899.000 euro meer dan verwacht.

Pensioenfondsen haalden kwart van verliezen in

De gemiddelde dekkingsgraad van Nederlandse pensioenfondsen is sinds 2009 ongeveer voor een kwart hersteld van de schade die de kredietcrisis aanbracht. Het herstel is met name te danken aan de flinke stijgingen op aandelenmarkten meldt De Nederlandsche Bank (DNB). De fondsen zijn echter nog ver van de hoge dekking van voor de crisis. Na het uitbreken van de crisis zagen veel pensioenfondsen hun dekking flink inzakken.

De fondsen moesten daarom begin 2009 een herstelplan opstellen om hun dekkingsgraad in vijf jaar tijd weer op peil te krijgen. Sindsdien is de gemiddelde dekkingsgraad

weer gestegen, aldus DNB. Vooral de beleggingen in aandelen, maar ook financiële producten voor het indekken tegen dalende rente, deden het de afgelopen vijf jaar goed, aldus DNB. Doordat de rente in die jaren flink is gedaald haalde dat het herstel echter voor een deel weer onderuit. Ook door de hogere levensverwachting steeg de gemiddelde dekkingsgraad slechts beperkt.

"Overstappen naar een individuele pensioenregeling is niet in het belang van de deelnemers."

Onno Steenbeek,
hoogleraar risicobeheer pensioenfondsen.

VGEO draagt niet kosten van persoonlijke juridische procedure

Tijdens de algemene ledenvergadering van de VGEO stelde Albert Niekamp (op de foto links van voorzitter Henny Wijnands) voor om persoonlijk een rechtsprocedure te willen voeren tegen de directie van Reed Elsevier Nederland. Zijn argumentatie is: "Alleen iemand die een arbeidsovereenkomst heeft met een werkgever kan de naleving van die overeenkomst gerechtelijk eisen. VGEO heeft geen arbeidsovereenkomst met Elsevier. Ik heb die wel en daarom heb ik aangeboden deze procedure op te starten omdat de uitkomst hiervan van belang is voor alle Elsevier gepensioneerden. Omdat VGEO pretendeert de belangen van Elsevier gepensioneerden te willen behartigen, is het niet meer dan billijk dat zij ook bijdraagt in de kosten van die procedure." Dit laatste is door de VGEO van de hand gewezen omdat dit niet door de algemene vergadering werd ondersteund.

Spreekprokkel

"Hoe oud zou je zijn als je niet wist hoe oud je was?"

Wayne Dyer

Houd van je burens maar haal de schutting niet weg
Chinees spreekwoord

"Politici de weg kwijt"

"De politici die sinds de tweede economische crisis het pensioenbeleid moeten uitstippelen, zijn de weg kwijt. Ze waden door een zee van opinies en elkaar tegensprekende experts. Puik rapporten over de beleggingsblunders van 2008 en de toekomst van de pensioenen zijn overboord gegooit. Collega Eppo König schetste in onze krant (NRC red.) een fascinerend beeld van het politieke onvermogen om de lessen uit de pensioen crisis om te zetten in vertrouwensherstel. Het is kenmerkend dat staatssecretaris Klijnsma het wetsontwerp met vertraging naar de Raad van State stuurt. Die wel met spoed moeten adviseren. Maar zij doet ook een oproep tot dialoog met de samenleving. Eerst regelen dan overleg?" Dat vraagt redacteur economie Menno Tamminga zich af in de NRC.

Aantasting pensioen-uitkeringen is zorgelijk

De aantasting van pensioenuitkeringen voor 65-plussers is in Nederland zorgelijk. Dit is gemeten door de Global Retirement Index. Nederland is op deze index gevallen uit de top-10 van de wereld naar de dertiende plaats. Nieuw-Zeeland en IJsland gingen Nederland voorbij. Deze index meet de kwaliteit van leven en zekerheid voor gepensioneerden in 150 landen. Nederland doet het vooral slecht op het gebied van financiële zekerheid bij pensionering. Aan de top staat Zwitserland. België staat nu één plaats voor Nederland. De Verenigde Staten staat op de 19de plaats.

IN MEMORIAM

De volgende leden zijn ons ontvallen:
F. van Dijen, Badhoevedorp
J.H. van der Velden, Leeuwarden
A.H. Oosterom, Zwijndrecht
Mevr. G.F.J. Wiewel - Immenga, Harderwijk.

WELKOM Als nieuwe leden en donateurs heten wij van harte welkom:
Mevr. A.M.P.H. Klaver, Vreeland
G. de Rooij, Berkhout
J.M. Hogendorp, Diemen
Mevr. MCL Kempenaar, Amsterdam